

Lži o tržní ekonomice

svobodny-svet.cz/lzi-o-trzni-ekonomice

Jan Keller

2. května 2023

JAN KELLER

Před více než třiceti lety byla změna mocenských poměrů v naší zemi vydávána za přechod od politicky řízené ekonomiky ke svobodné ekonomice tržní. Tvrdilo se, že namísto direktivních zásahů přejdeme k hospodářství, ve kterém bude o cenách zboží a služeb rozhodovat volná hra nabídky a poptávky. Odpadnou deformující intervence státní moci a potřeby zákazníků budou svobodně určovat, co si za jakou cenu kdo dopřeje. Se znalostí dnešních poměrů lze říci, že se jednalo o zcela ukázkovou dezinformaci.

Jaká je dnešní realita? Namísto svobodné hry nabídky a poptávky je ekonomika deformována nesmyslnými směrnici přicházejícími od nikým nevolených komisařů. Jejich nápady se kryjí za ekologické fráze, přitom jsou jen výsledkem hodně neprůhledné hry lobbistických skupin stojících kdesi v pozadí. Namísto slibovaného svobodného obchodu rozhodují jiné vlivné

skupiny o tom, nakolik nevýhodně se ze kterých zemí bude co nakupovat. Antikomunistický češtinář stojící v čele vlády dojednává prodej letadel pro komunistický Vietnam a sjednává obchody s Kazachstánem, když obchody s Ruskem jsou zakázány, a obchody s Tchaj-wanem, když obchodování s Čínou je nepřípustné. Řekněme, že to je politická nutnost nesuverénní země. I pak by ovšem bylo slušné vysvětlit, co je na tom všem vlastně tržně racionálního a proč vůbec mluvit o globalizovaném svobodném trhu.

Nakolik je v tomto systému zákazník pánem, jak bylo při příležitosti voleb po tři dekády svatosvatě slibováno?

Cena zboží a služeb je u nás určována vším možným, jen ne náklady výrobců a poptávkou spotřebitelů. Poptávají snad čeští spotřebitelé dražší elektřinu a plyn, než které si užívají spotřebitelé v jiných zemích Evropské unie? Poptávají Češi vyšší DPH na potraviny, léky či knihy, než jaké platily dosud? Poptávají zrovna naši lidé právě to obilí, jehož dovoz je z hygienických důvodů zakazován v okolních zemích?

Jak proběhla slibovaná modernizace ekonomiky? Jejím výsledkem je například to, že lidé na severní Moravě platí horentní sumy za obyčejnou vodu. Ve zlatých časech privatizace byly vodovody a kanalizace v této části Moravy a Slezska prodány anglické a francouzské firmě. Po dalších změnách majitele uvízlo severomoravské hospodaření s vodou dočasně ve slovenských rukou, než doputovalo pod španělskou firmu. Jeho údajná modernizace se projevuje jen ve stále vyšších fakturovaných částkách.

Jak známo, levice dnes v Česku žádné politické zastoupení nemá. To, co se za levici z jakési setrvačnosti pořád ještě vydává, se vyžívá ve vylučování členů s rozumnými názory. Můžeme však mluvit aspoň o pravici v podmínkách, kdy princip trhu, který by měla prosazovat, byl podřízen direktivnímu rozhodování, jež si zcela vystačí s byrokratickými směrnici cizí i domácí provenience?

Lži o nastartování tržní ekonomiky, která prý již brzy přinese prosperitu všem, umožnily celé generaci našich politiků najít si pohodlnou živnost a být nadstandardně placeni z peněz daňových poplatníků. Z peněz těch samých lidí, které dnes „demokratičtí“ představitelé zastrašují, navádějí k udávání a špehují. Co je na tom vlastně svobodně tržního?

Ve všech příručkách se dočteme, že existence tržní ekonomiky patří k samotným základům demokracie. Proč se u nás dnes nesmí mluvit o tom, že naše demokratické politické strany se bez tržní ekonomiky docela klidně obejdou?

■ ■ ■ ■ ■ (4 votes, average: 4,75 out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

•

Vajo napsal:

02/05/2023_(16:42)

“Ve všech příručkách se dočteme, že existence tržní ekonomiky patří k samotným základům demokracie.”

Asi čtu jiné příručky. V těch “mých” se píše, že demokracie je nepřítelem tržní ekonomiky.

“Před více než třiceti lety byla změna mocenských poměrů v naší zemi vydávána za přechod od politicky řízené ekonomiky ke svobodné ekonomice tržní.”

Ke svobodné tržní ekonomice je nezbytnou podmínkou svobodná společnost. V demokratickém státě je ekonomika řízena rovněž politicky (což záhy poznal i V.Klaus).

Odpověď